

Szerkesztési Irodák

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolvasó szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 14 K
Félévre — — — — 7 K
Negyedévre — — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 189. szám.

Szombat, augusztus 19.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

Höfer mai jelentései.

Budapest, aug. 19. Érkezett d. u. 4 óra 10 perckor.

Orosz harctér:

Károly Ferenc József főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala:

A Moldovától nyugatra Bukovinában honvéd gyalogsági és német zászló-
aljok rohammal elfoglalták a Magura-magaslatot, amely körül heves harcok foly-
tak. Az oroszok 600 foglyot és 2 gépfegyvert hagytak kezünkön. Az ellenség
ellentámadásai megghiusultak.

Zabietől nyugatra előretolt állásunkat heves harc után a Crnagore-hegyhát
felé vettük vissza.

Közvetlen Sztaniszlautól északnyugatra egy orosz előretörést visszavertünk.

Hindenburg vezértábornagy hadseregarcvonala:

Felhánál csapataink egy orosz rohamot vertek vissza.

A Stochod melletti Todolnál az ellenségnek egy árkainkig előnyomuló tá-
madását visszavertük. Az oroszok egy újabb támadása folyamatban van.

Olasz harctér:

A tegnapi nap a tenger melléki arcvonalon meglehetősen csöndben telt el.

Az Isonzó-szakaszon, Plavától északkeletre csapataink a folyó balpartjáról
kisebb ellenséges osztagokat, amelyek Glodnánál és Vojtovnál megvetették lábú-
kat, elűzték és mintegy 50 olaszt elfogtak.

Az olaszoknak egy a Wippach-völgytől délre fekvő harcvonalaink ellen in-
tézett éjszakai támadását simán visszavertük.

Kleinsthali arcvonalon az ellenségnek egy a Cima di Bochetól délkeletre
levő állásai ellen intézett vállalkozásunk alkalmával 60 olaszt elfogtunk s 2 grá-
nátvetőt zsákmányoltunk.

Montevideo vidékén levő állásaink elleni előretörést visszavertünk.

Délkeleti harctér:

Montenegroban és Albániában nincs ujság.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, aug. 19. A sajtóhadis-
szállásról jelentik:

A török csapatok Galiciában min-
denütt felvonultak a frontra. A törökök
felszerelése kitűnő s pompás hangulatban
csatlakoztak a szövetséges csapatokhoz.
Első fellépésük nagy sikerrel járt, heves
orosz támadások visszaverésével.

Burdujeniből sürgönyzik:

Tegnap óta heves harcok folynak
Bukovina hegyei között. Az oroszok
órlási veszteségek mellett mindenütt ve-
reséget szenvedtek. A magyar osztrák
csapatok erős orosz állásokat elfoglaltak,
sok foglyot ejtettek s számos gépfegy-
vert és két ágyút zsákmányoltak.

Kipkanii jelentés szerint, ott tegnapi
hatvanöt kórházvonat ment át orosz
sebesültekkel.

Mint Szentpétervárról jelentik, ott
konstatálják, hogy a németek váratlan

erősítéseket kaptak s az ellenség így tar-
toztatta föl az orosz offenzívát.

A szerbek nagy veresége a macedóniai fronton.

Budapest, aug. 19. Szófiából
sürgönyzik: A bolgár vezérkar jelenti
augusztus 18-áról:

A szerbeknek az Ostrovo és a Prezba-
tó között intézett offenzíváját visszaver-
tük s csapataink megkezdve az ellenség
üldözését elfoglalták Florina várost. Teg-
nap az ellenség heves tüzéségi előkészí-
tés után megtámadta a Doiran várostól
délre és nyugatra Dolceni falunál csa-
patainkat, de ágyutűzünkkel, egyes pon-
tokon pedig ellentámadásunkkal szorony-
harcban visszavertük, úgy, hogy rendte-
len futásban voltak kénytelenek mene-
külni. Az ellenség menekülés közben
tetemes veszteségeket szenvedett. Később
megújította támadását anélkül azonban,
hogy nagyobb sikert értek volna el. Az
arcvonal többi részein csak gyöngye járőr-

vállalkozások voltak. Német repülők sike-
resen támadtak meg ellenséges támasz-
pontokat s vállalkozásokról mind sértet-
lenül tértek vissza.

Budapest, aug. 19. Az Est köz-
lése szerint, Florina elfoglalásával a bol-
gárok utat nyitottak annak a lehetőség-
nek, hogy összeköttetést létesítsenek
Görögország és a központi hatalmak kö-
zött és bekeljék magukat az olasz,
francia és angol vonalak közé.

Szófiából sürgönyzik:

A város diadalmában uszik s
a lakosság lelkesen ünnepli Florina
visszafoglalását. Általános a vélemény,
hogy Florina elfoglalásával Görögország
és Bulgária közel jutott a szabad érint-
kezés megvalósulásához s nemsokára
egyetlen entente katona sem lesz Mace-
dóniában.

Athénből sürgönyzik:

Florinánál a szerbeknek négy had-
osztálya 65 ezer emberral szenvedett
vereséget a bolgárokkal szemben s a
vereség következtében kellett a szerbek-
nek kiüríteni Florinát.

A romániai helyzet.

Budapest, aug. 19. Bukarestből
sürgönyzik:

Majorescu kijelentette, hogy az a
meggyőződése, hogy Románia nem ele-
gyedhetik be a háborúba. A rémhírek-
nek 90 százaléka hazugság. Bratianu
nem döntheti háborus pusztulásba az
országot.

Bernből jelentik:

A „Bund“ című lap galaci jelentése
szerint, Galacban élelemhiány miatt mun-
kászavargások vannak.

A főrendiház ülése.

Budapest, aug. 19. A főren-
ház ma délelőtt Josika Samu báró
elnökségével rövid formális ülést tartott.
Az ülésen az elnök bemutatta a trón-
örökös válaszsürgönyét a főrendiház el-
nökségének üdvözlésére születésnapja
alkalmából. Ezután az igazoló-bizottság
terjesztette be jelentéseit s ezzel az ülés
véget ért.

A nyugati front csatái.

Budapest, aug. 19. Az Est tu-
dósítója jelenti a német főhadiszállásról:

Az angolok és franciák Posieresnél
és a Fourreaux-erdőben teljesen új had-
osztályokkal támadtak. Leghevesebb volt
a támadás Hardecourt-nál és a Maas
jobb partján. A támadásokat mind vissza-
vertük.

Orosz csapatok Szalonikiben.

Budapest, aug. 19. Athenből sür-
gönyzik:

Szalonikibe legutóbb orosz csa-
patok érkeztek, amelyek mintegy nyolcezer
főből állanak.

A világháború Ázsiában.

Irta: Dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár.

Budapest, augusztus 15.

Ázsiának eleje szintén részt veszen az európai háborúban. Mintha jelezni akarná, hogy ex oriente lux: keletről jött a világosság, a kultúra, mely Európában először a román, majd a germán földközi tenger tájaira szállott, majd az Atlanti oceánon túl Amerikát, az új Európát vonta be körébe. Alarod emberfajta lakott Ázsia elején. Ebből származtak örmények, perzsák, zsidók, szírek azokkal a jól ismert keleties arcvonásokkal, melyeket keleti Európában legelőször veszünk észre. Későbbi hódítók ozmánok, turkmének, arabok mind befuladtak a szívós fajba, mely hol görögül, hol örményül, arabul, törökül vagy perzsául beszél. A rassz fennmaradt, de az öt különböző nyelv öt nemzetet csinált, kiket ma az izlám tart politikai egységben. Az orosz tudvalevően erre a tájra is vetett szemet és a Fekete-tenger körül kíván orosz földközi tengert és hatalmat csinálni, mely Kisáziát, Szíriát, Mezopotámiát — és Romániát foglalná magában.

Fizikailag a négy tenger közé foglalt terület nagy beszakadás, melyből megmaradt az arabiai szíriai rög, kiáziái rögdarab. A többi besüppedt Kisázsia társzerű központi lesüllyedéssel feltúrte hegyekké a termékeny partszegélyeket s az örmény fennföldet, mely ma fellegvárként áll őrt az Eufrát és Tigrisz mezopotámiai (folyókáz görögül) síkság felett. Aki Arméniát bírja, ura Kisázsia völgyeinek és síkságainak. Ezért támadta legelőször az orosz török Örményországot s a hozzávaló tengerpartot. Erzerum, Trapezunt diadalainak hirdetői. Igen jól kieszelt terv volt, mert így leg hamarabb juthatott le a folyamokba s Bardadba, mit mi Bagdadnak mondunk.

A Perzsa, Fekete, Vörös és Földközi tenger közti föld mindig ámeneti vidék volt, mely a Nyugatot Kelettel, Európát Ázsiával kötötte össze. Az oroszok Alexandrett (Iszkendrun) felé törekedtek. Ezzel megkaparintották volna a konstantinápoly—bagdadi vasutat s a Haleb—Damaszkuszra vezető karavánutakat.

Jeles dolog volt tehát, bárki tanácsolta, hogy az örmény szent tó a Van tó felé kell törekedni, ezzel keresztetik az oroszok kisázsiai előhaladását, megakadályozzák a Perzsa-öbölnek orosz-angol kézre jutását és összeköttetéseket kereshetnek a lázongó Kaukázus tartománnyal. Hűvösebb klímába is vezethetik esapataikat s mi fő, a kurdok közelébe férnek, kiket bárki ellen harcra lehet vinni, kivált ha orosz vagy perzsa országbeli örményekről, ez utált uzsorás fajtáról van szó, melyet egész Kelet gyűlöl. Az örmények katolikusok, ezért eleinte készleges eszközei, ügynökei voltak az oroszoknak. Mihelyt azonban meggyőződtek, hogy az orosz orthodoxia legjobban gyűlöli a katolikusokat s az örményeket el akarják oroszosítani, most inkább a törökhöz szít. Nemesak Lengyelországot osztották három felé, Armeniát is háromfelé szakították. És nemesak a lengyelek akarják visszaállítani a régi királyságukat, hanem az örmények is. Ez azonban mig imperializmus lesz a földön, oly geográfiai abszurdum, mint azt kívánni, hogy a görögök állítsák vissza a bizanti császárságot s a magyar függetlenségek Nagy Lajos birodalmát. A világtörénelem napirendre tért ezek fölött, mivel a közbefogott kicsit megesszik a nagyok, ha csak ez a kicsi egy nagyhatalom szárnyába kapaszkodik, amint ezt eleinte az orosz örmények és finnek contemplanták, perzsze merő önántástól.

Most arra való volna az örmény álmok megújítása, hogy segítsék a központi hatalmakat. Lengyelország is jobban járna, ha precize a központi Európához csatlakoznék. Armeniának szintén Törökországot kellne pártolnia, mert nemzetiségi tekintetben a török a legtürelemesebb hatalom valamennyi között. Igaz, nem foederalista, de — chauvinista sem. Csak ne bántsák az ő izlám hitének felsőbbségét. Attól minden alattvalója élhet a magasztusa szerint.

A törökök haditette ily beállításban ügyes fogás.

HIREK.

Hős Tizenkettesek.

Höfer: Az oroszok 12 órán át tartó rohamait a 13. komáromi ezred fényesen visszaverte.

Irta: Tuba Károly.

Komárom, Nyitra harcos fiai,
Barnahajtókás Tizenkettesek!
Lelkemben lángol, izzik valami:
Zengő szavakban rimet keresek,
Hogy esendüljön a győzedelmi dal,
Mert vig torunk a fényes diadal,
Mi hős bajtársak aratása volt,
Mikor Szerethnél a halál dalolt.

Föltámadtak a dicső ősi árnyak,
Hogy új tanulság, új példa legyen:
Világverőn bennünk a földön járnak —
Készül az ó-hoz új történelem.
Kinyult felénk sok rablócsorda kar,
Kínéses földünkbe markolni akar,
Les jogainkra, orvul, mint a vad,
De vaskarunk kifent acélt ragad!

Megtörlás bennünk tombol, mint a láva,
Talpunk alatt reng, döng, inog a föld,
De nincs közöttünk egy se pulya, gyáva,
Bár poklok réme bömböl, zug, üvölt.
Robogjon, zugjon bősziút csatazaj,
Nem gázol rajtunk rut, pökheni faj,
Se angol, frank, se talán, se muszka,
Ezer év buját a magyar meguszta,
Mögötte fényes, csodás tiszta mult,
Küzdeni, bizni s győzni megtanult!

Jöhét száz és száz véres zivatar,
Az egész világ jöhét ellenünk!
A mi jó sorsunk csak a diadal,
Mert életünkért halálba megyünk.
A mi nevünket zaga hegy, a völgy,
Nekünk terem a babér, cser, a tölgy,
Csodás regéket szövöget majd róla
Szentpétervár s a gaz, áruló Róma!

— A német főhadiszállás jelentésével augusztus 18-ikáról. A miniszterelnökéjé sajtóosztálya közli: A német nagy főhadiszállás jelenté augusztus 18-ikáról:

Nyugati harctér:

A Sommetől északra az ellenség, tekintet nélkül súlyos adataira, folytatja nagy erőfeszítéseit. Az angolok e végből több új hadosztályt vetettek harcra. Martinpölichetől délnyugatra sikerült legelőlvonalunkat egy szorosán mögötte levő vonalba csekély szélességben visszanyomni Posierestől északra és a Fourreaux-erdőtől közvetlenül nyugatra ellenben könnyűszerrel visszavertük őket. A franciák ismét az éjjeli órákra tették át támadásaikat. Éjjel körül jelentékeny erők nyomultak Guillemont és Maurepas közti állásunk ellen, amelyeket azonban igen véresen visszavertünk. Hardecouritól északkeletre állásunk előrehajló részén elkekeredett és eddig eldöntetlen harc folyt. Mindkét fél tüzéségének tevékenysége állandóan különösen heves. A Maastól jobbra az ellenség este, Tisumont-erőd és a Chapitre-erőd közt széles arcvonalon, az erdős hegység nyugati részén még több ízben támadott. Fleury falma körül még folyik. Egyébként az ellenség rohamai mindenütt megtört. Neslenl augusztus tizenhatodikán tüzelésünkkel leszállásra kényszerítettünk egy francia kétfedelűt.

Keleti harctér:

Hindenburg vezértábornagy arcvonala: A Nobel-tóttól nyugatra folyt kisebb, de élénk ütközettől eltekintve amely még nem ért véget, csak jelentéktelen előőrszatározások voltak. Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala:

Bothmer gróf tábornok hadseregarcvonalán török csapatok visszaverték támadó orosz osztagokat. A Kárpátokban a Stara-Obczynán elért eredmény növekedett. Mintegy kétszáz foglyot ejtettek és több géppuskát szállítottak be.

Balkán harctér:

Az ententének az utóbbi napokban intézett hiabavaló támadásai után, a szövetséges csapatok ellentámadást indítottak. Florinát a szerb Duna-hadosztály elleni harc után elfoglaltuk.

Német repülőgépek Karaburnutól északkeletre eredményesen támadtak meg orosz torpedórombolókat és egy tengeralattjárót. Az augusztus tizenhatodikán este kiadott orosz hivatalos jelentés azt írja, hogy a harmadik német tartalékgyalogezred egyik zászlóalját Monasterzyskánál egy páncélautomobil géppuskatűze megsemmisítette. Ezzel szemben megállapítjuk, hogy a zászlóalj vesztesége az alkalommal mindössze két sebesült volt.

— Szent István napja. Immár harmadszor fordul ránk vérzivatar közepette a legelső magyar király emlékünnepé. És a vérforgatag változatlanul dul a harmadik évfordulón is. Csakhogy éppen kissé megfogytokozánk és úcsőségekben megnövekedünk. De erők a pusztulásban is változatlan. A kilencszáz esztendő között legretentőbb esztendőben is oly kevényen, oly erőteljesen s olyan dicsőségesen áll a magyar nemzet, mint ahogy még soha. Nagyobb erőpróbája talán még sohasem volt s ebben az erőpróbában is sziklaszilárdan tartja magát. Szent István palástja pedig védőleg borul rá a küzdő magyar nemzetre s megfogja óvni, föl fogja emelni az ezeréves magyar nemzetet.

Szent István király névünnepe az idén is a szokásos díszettel ünnepejük meg s Nagybecskereken ma az előestén kivilágítják a várost, holnap vasárnap, augusztus 20-án d. e. 10 órakor pedig ünnepi istentisztelet lesz a róm. katólikus plébánia templomban, amelyen részt vesznek az összes polgári és katonai hatóságok.

— Katonai kitüntetés. A király Gresics Frigyes 28. t. v. zljbeli tart. hadnagynak, az alsóaradi gör. kel. plébános fiának, ki a háború kezdetétől fogva a szerb, majd az orosz és legutóbb az olasz frontot teljesített szolgálatot, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel adományozta.

— Katonai kinevezések. A király az 5-ik honvédegyalozredben a következő tartalékos tisztjelölteket tartalékos hadnagygyá nevezte ki: Beskó Ferenc, Alás Sándor, Seelenfreund Albert, Némény János, Fliegler Miklós, Jaksitz Mihály, Balassa József, Reitzer Miklós, Kandler István, Mályusz Egyed, Boda Vilmos, Vass Béla, Rostás Ferenc, Révay Béla, Sándor Antal, Marossi Miklós, Blázsik István, Muth János Ferenc, Pásztor Sándor, Kardos György, Künsztler Károly, Szekeres János, Gábor Ferenc, Piroška János, Popper Gyula, Imre Gyula, Katkai Béla, Seiler Róbert, Miksa János, Deák István, Imre József, Pejser

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKEREKEN.

Főlvétetnek mindennemű betegnek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Vasárnap, 1916. évi augusztus hó 20-ikán négy előadás.

(A 3 és 7 órai zónaelőadás félhelyárakkal, az 5 és 9 órai rendes helyárakkal lesz megtartva.)

A lilium kisasszony.

Egy királynő legendája 4 felvonásban. A főszerepben a bájos RITTA SACCHETTO.

Egy kényes ügy. Bobózat.

Új háborús képek.

A nagy ágyu. Komédia.

János, Kádár Ernő, Farkas Elemér, Schulz Károly, Oltványi József dr., Iriez Dezső, Konez András Károly, Bodzassy István, Kátana Andor, Tábitz Jenő, Kmetty Gyula, Beretvási Dezső, Zombori József, Budai Gyula, Márki Imre dr., Schaeffer Lajos dr., Somogyi István, Malivanek Lajos, Lukovich Ödön dr., Vertán Endre, Mayer Márton, Patzauer Aladár, Lévy Ferenc dr., Singer Mór dr., Rózsa Ernő, Neurohr József, Jordán Jenő, Petrány Emil, Rubin Imre, Kálmán Oszkár dr., Weisz Simon Márton és Pápai József dr.

— **Eljegyzés.** Weber Győző eljegyezte Jahoda Bözse kisasszonyt Nagybecskereken.

— **A hős tizenkettesek.** A Hős-jelentések alapján a „Torontai” is megírta, hogy Zalocsetől nyugatra dúló harcokban a komáromi 12-es ezred bátor és hősiesség magatartásának köszönhető, hogy tizenkét órán keresztül az oroszok rettenetes rohamai sikertelenül omlottak össze. A tizenkettes gyalogezred, amely Komárom- és Nyitravármegyék derék fiaiból rekrutálódik, a világháborúban már sokszor kitüntette magát s most még ragyogóbbá tette nevét, amiről a hadtörténelem bizonyára fényes betűkkel fog megemlékezni. A dicsőség eme fényességében bizonyos büszkeséggel nekünk a nagybecskerekieknek is jól esik sütkérezni, mert hiszen a 12-esek most itt élnek közöttünk s bár ha csak idejelenes nekik ez az otthon, mi fiainknak tartjuk őket a harcok diadalában.

— **Az öreg népfőlkélok sorozása.** Ma kezdték meg a legutóbbi szemléken alkalmazottaknak talált öreg népfőlkélok sorozását. A sorozás három bizottság előtt folyik s ma a Pancsova városbeli és járásbeli népfőlkélok sorozták.

A nagybecskereki népfőlkélokot augusztus 22-én és 23-án sorozzák a régi esküdtzéki teremben és pedig 22-én az 1877—1870. évi születésűket, 23-án pedig az 1869—1866. évi születésűket.

— **A munkások rokkant és nyugdíjgyeletének népnepélye.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyeletének fiókja holnap Szent István napján tartja jótékony népnepélyét és hangversenyt a Plank-teremben és a kaszinó helyiségeiben. A népnepély gazdag műsorral délután lesz a kertben, a hangversenyt pedig este tartják a kaszinó helyiségeiben. A népnepély jövedelmét a hadi- és munkások rokkantok javára fordítják.

— **A városi zeneiskola új tanéve.** A nagybecskereki városi zeneiskola szeptember hó 1-én nyitja meg III. évi tanfolyamát. A tanítás két tanfolyamból áll: előkészítő (kezdők részére) és gyakorló tanfolyamból (haladók részére). Az oktatás zongora, vonós- és fuvó-hangszerekre: délutáni, délutáni és esti órákban négy csoportban történik. Minden tanuló az általa választott főtárgyból hetenként 3 órát kap, ezenkívül minden héten 1 órát a zeneelméletből s az összhangzattanból. Az iskola az év végén bizonyítványt ad a tanulók előmeneteléről. Beíratási díj 5 korona, tandíj minden szakon évi 100 korona, az esti tanfolyamért 140 orona, ami havi részletben is fizethető. A beíratásokat minden nap d. e. 9—11-ig és d. u. 3—5-ig, az iskola irodájában (Ferenc József-ter 4. I. emelet) Gilde Vendel, városi zeneiskolai tanár, látja el.

— **Jótékony hangverseny Alibunáron.** Kivolt a király születése napján Alibunáron az elhalt alibunári katonák részére emelendő emlékmű javára. A hangverseny műsora a következő volt: 1. Ének. Zongora kísérettel. Enekelték Nádasky Ivánné és Novakovics Gordá. 2. Imádkozik a király. Melodráma Várady Antaltól. Szavaltá Kleszky Margit. Zongorán kísérté Szörényi Renée. 3. Magyar Fantázia

Gobbitól. Két zongorán játszották Kraesunov Aurélné és Szörényi Renée. 4. Virágkoszoru. Hódolat Öfelségének. Alkalmi vers dr. Korsós Lajos átdolgozásában. Szereplők voltak: Költészet: Kiss Sári. Flóra: Engels Edith. Rózsa: Golszky Vilma. Rezeda: Graudenez Eliz. Ibo-lya: Oláh Vera. Tubaróza: Volk Paula. Havasi gyopár: Schaeffer Sylvi. Örökzöld: Samancz Anna. Fuxia: Bauer Klára. Gyöngyvirág: Kosztics Vera. Nefejejts: Szauer Hedvig. Babér: Jákó Józsa. Cimertartó Frász Helén. Zászlótartó: Szklana Magda. Tündérek: Oláh Margit, Kalinovic Elza és Engelsz Ilonka. Gyermekek: Horváth Terike, Bugarin Mariska, Bauer Mariska és Edelenyi Mariska. 5. Királyhymnus. Enekelte vegyes kar. Az előadásokon megjelent nagyszámú közönség zajos elismeréssel honorálta a szép programot és a szereplőket.

— **Meggyilkolt mezőőr.** Kegyetlen gyilkosság történt Zichyfalván. A kukoricaföldön a község határában meggyilkolva, holtan találták Tellingert Mátyás mezőőrt. A gyilkosok Tellingert saját fokosával verték agyon. A fejét össze-vissza volt zúzva, de azonkívül nyolc-tíz késszurás is volt a testén. A kegyetlen gyilkosságot valószínűleg kukoricatölvények követték el. A helyszínerre Nagybecskerekről kimentek a törvényszék küldöttei Szabó Béla vizsgálóbíró, dr. Czenger Nandor kir. ügyész és dr. Fialovszki Béla kir. törvényszéki orvos, aki dr. Gillich zichyfalvai orvossal a boncolást végezte. A vizsgálóbíró nyomában megindította a vizsgálatot is, amely eddig annyit állapított meg, hogy a gyilkosság színtere körül ürményházai embereket láttak.

— **Hadifénykép kiállítás.** A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala Károly István és József es. és kir. főherceg védnöksége mellett folyó véi október hó második felében Budapesten hadi fényképkiallítás rendez, melynek tiszta jövedelme a háborúban elesett hősök özvegyei és árvái javára fordítatik. Kiállításra kerül minden a háborúra vonatkozó, akár a harctéren, akár a mögöttes országokban eszközölt felvétel, amely tárgyának háborus vonatkozásánál vagy érdekességénél fogva a kiállításra alkalmas és a művészi mértéket megüti. A kiállításra szánt kép negatívja és a tartós technikai eljárással lehetőleg 18x24 cm. nagyságban készült, föl nem ragasztott és nem keretezett másolat f. évi szeptember 15-ig a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, V., Akadémia-utca 17. z.) küldendő. A felvevők nevének, a felvétel helyének és idejének megjelölésével ellátott, kiállított képek legjobbjából egy külön gyűjtemény készül, melynek egyik példánya a m. kir. honvédelmi miniszterium gyűjteményében, másik példánya a cs. és kir. hadi-levéltárban Bécsben helyeztetik el, ahol mit a nagy idők leghitelesebb emléke, kuforrásul szolgál majd messze századok történetírójának és hangosan hirdeti késő unokáknak a magyar nemzet hősiességét, bátor kitartását és nemes lelkesedését. A hadsegélyző hivatal ezért azon kéréssel fordul a magyar katonákhoz, lássák el minél több képpel a kiállítást és vegyenek minél nagyobb számban részt a hatalmas küzdelmüket, szenvedéseiket és győztes kitartásukat a távol jövő nemedékei számára megörökítő emlék létrehozásában.

— **Egy táncosnő életéből.** Egy nagy művészdrama a Városi Mozi mai műsorának a szenzációja. Megható s amellet izgalmasan érdekes s drámai jelenetekben gazdag ez a film, amelynek hatását a pompás fölvételek is növelni fogják. A kísérő műsorban egy ki-

tűnő vigjáték a népszerű Teddyvel a főszerepben.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Tóth János rkath. eszen-dörörmester és Wilhelm Anne rkath., Hermán János rk. máv. dijnok és Maiszler Anna rkath., Tyuresin György gk. napszámos és Bájin Leoposzáva gkel.

Születések: Makra Agnes rkath. napszámosnő leány, Borbély Mihály rkath. máv. fűtő fiu, Kugli Pál rkath. földműves fiu.

Halálozások: Thury Mihály ref. 30 éves tartalékos hadapród hősi halált halt. Özv. Ruzsicska Józsefné rk. 70 éves aggkór. Quiring Kálmán ág. h. ev. 63 éves nyug. pü. őri szemléző gerincgysorvadás, Makra Vilma rk. 4 napos életgyenge. Jármár József rk. 8 hónapos göresök. Csizmadia Mihály rk. 65 éves napszámos, tüdőgúgulás. Szauer Balázs rk. 68 éves napszámos, gyomorrák. Haekl Gusztáv rkath. 2 hónapos, tüdőlob. Kraesony Anna rk. 2 éves, tüdőgyulladás. Rindje Anna rk. 16 éves, tüdővész. Gajceon Julienne ág. h. ev. 2 éves, bélhurut.

— **A husinség elien legjobb segítség a házinyulterápiásztás.** Az összes ismert fajokat szállítom és 2 hónapos állatok ára 6 korona, 4 hónaposok 12 korona, 6 hónaposoké 18 korona, 10 hónaposoké 24 korona, vizelő állatoké 30 kor. csomagolás és az ép állapotban való átvétel garanciája mellett. Mint husadéka-legjobb ajánlom a francia konyulát kat, a belga és loharingiai óriásokat és a tarka óriásokat. Max Pauly, Redakteur. Köflich Stejernak.

Könyveket a harctérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontai-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.

Egy ügyes
varrónő
ajánlkozik házhoz.
Ért fehérnemű-, ruhavarrást
és szép kézimunkát.
Tudakozódni lehet Udsártér 1. sz. a.
Oszuszkynénál. 1158-43

Ajánlunk azonnali szállításra a legutányosabb napiárak mellett:
Gép-, henger-, autó-
Olajat,
gépsziradékok, kocsikenőcsőt és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenő olajokat szavatolt jó minőségben.
Weisz Cipót és Társa
disznózsir-, szalonna- és olajnagykereskedők, Budapest. IX. ker., Hentes-utca 17. Sürgőnycim: Weissefett, Budapest. — Interurbán telefonszám: József 14-50.

Gyakorlott
könyvelő
szaldakontista ajánlkozik.

Megkeresések a kiadóba
P. I. cím alá kéretnek.

1166-1

Nagyszerűen ható a harcokra bűntől és általában mindenféle mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzselés
meghűlés, rheuma, kőbűny, influenza, torok-, máj- és hólyagok stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. csapó-
compos.
Horgony-Pain-Expeller pótlás.
Üvegje K-20, 1.00, 2.-
Kapható gyógyszerárakban vagy külföldön az „Arany oroszlánok” elnevezéssel.
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I. Mária-ter. 8.
Napokénti szétkölés.

PÁTKÁNY-EGÉR
HÖRCÖG ÉS URGE IRTÓ
BAKTERIUM
RATIN
PROSEKTUS INYEBEL
RATIN LABORATORIUM
BUDAPEST, ROTTENBERG-UTCA 30.

Megtakarítások :

50% a szappannak,
9/10 a munkáidőnek.

...és kefézés és dörzsölés — Háromszoros tartóssága a ruhának. A kezeket nem rongálja, szavatosság, ha a rozsdá ellen biztosított világ-hírű és számos magasabb körökben kitűnő eredménnyel használt. 66682. szám alatt szabadalmazott.

„Oroszlán”

legnyomású kézimosógéppel mossa, öblögeti és kékíti a ruhát.

Ára 22 kor. bérmentve.

Rendelések az összeg előzetes beküldése mellett.

Csakis az „OROSZLÁN” védjeggyel ellátott valódi.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Egyedárusítás:

WEISZ JÓZSEF

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 20. sz.

Telefon: 71-01. Sürgőnycim: CLIMAX.

(1103-125)

M. kir. tejmunkásképző szakiskola vezetősége Szabadkán.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltósági m. kir. földmivelésügyi miniszterium által Szabadkán létesített m. kir. tejmunkásképző szakiskolába tanulóknak belépni szándékozóknak az iskola vezetősége pályázatot hirdet.

Az iskola tanfolyama bentlakással van ellátva, hol a tanulók teljesen ingyenes ellátást élveznek s két félévre osztva egy évig — október, illetve április hó 1-től szeptember, illetve március végéig tart. A felvételt irt folyamodványok a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ónagyméltóságához címezve minden év augusztus, illetve február hó végéig az iskola vezetőségéhez nyújtandók be.

A kérvényhez csatolt mellékletek követhető felvételi feltételek igazolandók:

1. Legalább 15 éves életkor betöltése (keresztlevelel).
2. Erős, egészséges testalkat (orvosi bizonyítvánnyal).
3. Himlő elleni újraoltás (ujraoltási bizonyítvánnyal).
4. Kiskorúság esetén szülői vagy gyámi beleegyező nyilatkozat.
5. Előképzettség igazolása iskolai bizonyítvánnyal, mely legalább az irni és olvasni tudást kell igazolja.
6. Kifogástalan előélet (erkölcsi bizonyítvánnyal).

Az iskolába belépni szándékozóknak gondoskodni kell minden ruha, ágynemű kivétel minden fehérnemű szükségletükről. Az iskolába felvett tanulóknak be kell szerezni két rend fehér vajgyári munkaruhát (30 kor.), egy pár facipót (20 kor.) és 6 darab fehér melles kötelet.

Az iskolába fölvetett tanulók jó magaviselet és szorgalmas gyakorlati munkájuk után havonta (öt) korona zsebpénzt is kapnak.

A tanfolyam bevégezése után igen előnyös föltételek mellett a végzett növendékek mint tejesarnok kezelők, tejfeldolgozók, tehén-gazdák, esetleg nagyobb gyárakban, üzemekben mint felügyelők és előmunkások kapnak alkalmazást.

Egyebekben az iskola vezetősége nyújt felvilágosítást.

Szabadka, 1916. augusztus hó 1-én.

Az iskola vezetősége

Szépen butorozott szoba konyhával állandó lakásnak kerestetik.

Bővebbet Strausz Károly irodájában Szerbtemplom-utca. 1159-83

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményeért.

Reitter Oszkár nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

főlülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120-150 patkány biztos kiirtásához.

smertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használható a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. Torontalmegyében kizárólag kapható: BERENYI BODOG vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2-23. (247-50 36) BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLAS!

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási irodák:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fng-u.
Hj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültel:

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 1.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Ékszerészek:

Mesznik E. özvegye, Hunyadi-utca.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradézi-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-épülettel szemben.

Gépjármű műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Főherceg-utca 5.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóval szemben).

Közművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-utca.

Szecsagyár:

Lukács és társa, Kültelék.
Schwirllich Alajos, Aradézi-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzfű-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradézi-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcearnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcearnok.
Tóth és Norizzán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajsa-u.